

Erfaringsnotat om implementering og bruk av EuropASI i kommunal helsetjeneste

av Ellen Kyrдалen (2023)

I min tid som leder i en kommunal helse- og omsorgstjeneste for mennesker med rus/ROP-lidelser, ble jeg kjent med at EuropASI var et anbefalt kartleggingsverktøy i ROP-retningslinjen.

Vi så behovet for et kartleggingsverktøy som kunne gi oss et godt grunnlag for å utarbeide gode tiltak for de vi skulle følge opp. Vi jobbet med utgangspunkt i et biopsykososialt perspektiv, noe som betydde å ha sykdomsperspektivet, utviklingsperspektivet og familieperspektivet på samme tid.

EuropASI ga oss muligheten til å kartlegge på mange av livets områder i ett og samme kartleggingsverktøy. Verktøyet tar for seg både rusmiddelbruk, personens bosituasjon, familie og nettverk, økonomi, ernæring, fysisk helse, psykisk helse og eventuelt kriminalitet.

Den aktuelle kommunen jobbet etter bestiller-utførermodellen, som vil si at pasientene måtte søke tjenester hos Tildelingsenheten og få en kartlegging av rettigheter og tjenestebehov. Erfaringen viste at denne modellen sjelden fungerte for målgruppen i vår tjeneste. I tillegg var vår erfaring av mange av vår pasienter sjelden eller aldri hadde vært grundig kartlagt med mindre de hadde vært innlagt i behandling sin institusjon over tid. Vi hadde således lite informasjon og baserte vår tilnærming og tiltak på.

Ved å ta i bruk EuropASI fikk vi et solid grunnlag til å utarbeide gode tiltaksplaner med utfordringer, mål, ansvarsfordeling og evalueringspunkter.

Samtidig opplevde vi at pasientene i stor grad opplevde det som positivt å få muligheten til å dele informasjon om sitt liv til behandlerne. Vi var på forhånd spente på hvordan et så omfattende kartleggingsverktøy ville fungere på vår målgruppe, men erfaringene viste at dette var med på å styrke relasjonen mellom pasienten og behandler. Ved å sette av god tid og vise interesse for så mange aspekter ved livet til pasienten opplevde de seg sett og hørt av tjenesteapparatet.

Vår intensjon var å bruke resultatene fra kartleggingen inn i utarbeidelse av tiltaksplaner og individuell plan for personer som hadde/ønsket dette. Vi startet arbeidet med å utarbeide en mal for plan som hadde utgangspunkt i de ulike områdene i EuropASI kartleggingen, noe som også sammenfalt med mange av områdene som ble kartlagt ved hjelp av Brukerplan. Ved å ta i bruk dette ville vi både få en god oversikt over den enkeltes individuelle behov/utfordringer, tjenestens behov for kompetanse/utvikling og kommunens behov for tjenestetilbud. En kartlegging med EuropASI ville gi et godt grunnlag av informasjon som var nødvendig for å få en god kartlegging i Brukerplan, og kartlegging i Brukerplan ville gi et bilde av hvilke områder kommunens tjenesteapparat ikke hadde tilstrekkelig informasjon om pasientgruppen i tjenesten.